

52 4

AUSPICIIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
SERENISSIMI PRINCIPIS REGII
FRIDERICI AVGVSTI,
ΑΠΟΘΕΩΣΙΝ
Α
STOICIS

AFFECTATAM ET ASSERTAM,
PRAESIDE
M. GEORG. FRIDERICO Zschau
ILEBVRG. MISN.

IN
ILLVSTRI PROPTER ALBIM ACADEMIA
AD JUNII. ANNI 1700. CC. XV.
PVBLICE SVB EXAMEN

REVOCABIT,
M. CHRISTOPH. BARTHIVS,
ILEBVRG. MISN.

DISPV. II.

VITEMBERGAE,
LITERIS AVGVSTI KOBERSTEINII.

A

RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI
FRIDERICI AUGUSTI

APPOTHEZIN

STOICIS

AFFECTU ET ASSERTAM

M. GEORG FRIDERICO ZEPHORI

ILLUSTRI PROPRIETARI ALIUM ACADEMIA

PUBLICAE SUB EXAMEN

M. CHRISTOPH. BARTHIVS

DEPUTAT. H.

FRIDERICI AUGUSTI KOBERSTEINI

§. I.

¶ *Stemus, quæ in priori Disputatione dedimus, Argumen-*
promissis, qualemcumque *ἐπίκρισιν* pestilen- *tum de*
tissimi de *ἀποθεώσει* erroris subjungere; *Ob-* *Stoica ἀ-*
jections nonnullas diluere; *Harmoniam* cum *ποθεώσεσ*
Fanaticorum commentis ostendere; indeque *quoad Ter-*
thematis nostri *Utilitatem* levi penicillo deli- *minum a*
neare, *Judiciumque* de tota Secta Stoica eli- *Quo exa-*
cere, in animum induximus. Feliciori vero *minatur.*
pede in hoc instituto progredi nos non posse,
arbitramur, quam si prius stupendæ hujus mutationis, Stoicis affe-
ctatæ, *Terminum a Quo*, ut in Scholis loqui amant, paulo sollicitiori
animo pensitemus. Certe, siue animam humanam tanquam substan-
tiam, quatenus creatione est producta, sine respectu ad ejus depra-
vationem contemplemur; siue corruptelis suis profundissimis & im-
becillitatibus summis immerksam intueamur: Utraque consideratio, co-
natum de Stoa Philosophorum *ἐκ τῶν ἀδυνάτων* esse, indubitato ad-
fruit. Creaturam enim inducere excellentiam Creatoris, plus quam
Circa metamorphosis est, inter ingenii fabricantis somnia referenda.
Sed surdis hoc narratur *τοῖς ἀπὸ τῆς σοῆς σοφοῖς*, semel præoccupatis
facerrima de Divinitate animæ humanæ, per purgationem *ἀπὸ*
τῆς ὑλικῆς ἀνομίας in suas pristinas sedes collocandæ, sententia. Po-
tuissent tamen, si voluissent cordis intima sine blandimentis rimari,
per palpabilem quotidianæ experientiæ ductum suo ipsorum exemplo
fat. edoceri: *Intellectum* tam spissis ignorantæ tenebris natura obnu-
bilatum, tot præjudiciorum jugis captum, errorum, dubitationum ac
confusionum vinculis irretitum, ut de integritate, qualis in hominis

A

per-

perfectionem cadit, restituenda, omnis spes *Φιλοσοφία* occisa ac dejecta videatur; tantum abest, ut idem ad quandam Divinitatis præstantiam elevetur. Cognoscendi potentia tam graviter decumbente, quæ *Voluntatis* Sanitas speranda, ad intellectus moderamina ex Numinis intentione flexendæ. Excussis rationis gubernaculis, quo trudit libido, ruit, speciosis bonis capitur, distortis desideriis abripitur, propensionibusque effœminata quasi & infracta in transversum agitur, ut omnibus etiam, per rationem sibi relictam conquistis, mediis frena pertinaciter mordeat, quid? haud raro ejiciat. Firmius autem ex *lumine revelationis* hæc internecina mentis clades constat, dum ejus protervitates ad insaufa sua incunabula revocantur, & quoad suas privationes & positivas adhærentias stylo Spiritus Sancti vivide depinguntur. Sed in hæc singula *Zenonis* Scholæ Magistris penetrare erat difficillimum. Quas enim de sui animi excellentia immoderatiores fovebant ideæ, & inde subnatus subtilis *Φιλαυτία* pruritus, non permittebant, ut se ad agnoscendam suæ miseriæ magnitudinem modeste demitterent: Accedebat ignoratio labis connatæ, cujus distinctam notitiam Paganus, nisi vis superior & lux supernaturalis accesserit, minime per solius rationis vires acquire potest, (†) quicquid etiam alii hic magno conatu objicere frustra moluntur.

§. II.

*Quoad
Terminum
ad Quem.*

Quæ cum ita sint, scopus, ad quem citato cursu suum Sapientem tendere volebat insania Stoicorum, eo minus obtinetur; quo difficilius esse, supra evicimus, hominem suas, quæ cum ipso statim nascuntur, debilitates profundas exuere, orbitasque humanitati fixas transcendere posse. Si tamen κατ' ἀνθρώπων velimus rem judicare; qualis est ipsis Deus, cujus conformitatem tam avidè affectant? En! cujus *Unitatem* destruant, (††) *Simplicitatem* tollunt,
(a) *Æter-*

(†) Conf. Magnif. D. Schmidii Prof. Lipsi Patroni ac Præceptoris nostri demisse Colendi Disp. num peccat. Orig. ex natura sit demonstrabile?

(††) Agnoverunt quidem αἰτιῶν αἰτιῶν, θεῶν θεῶν, καὶ ἀγαθότητῶ ἀγαθότητων, sed huic inferiores Deos diversi ordinis, status ac operationis, licet unius essentis & eternitatis subordinarunt, quos *Simplicius*, Epicteti Commentator, αἰτία ἀγέννητα καὶ αὐτοκίνητα eosque cultu aliquo prosequendos existimat conf. pag. 102. seqq. Adde *Rossatii* Disquis. de Christ. *Epicteti* p. 16. Nec est, ut quis sibi a eodicebus *Epicteti* procul

(a) *Æternitatem* negant, (b) *Immutabilitatem* infringunt, (c) *Omni-*
potentiæ capistrum injiciunt, (d) *Providentiæ* vim inferunt, *Libertate*
 A 2 rique

procul dubio Christianorum manibus interpolatis imponi sibi patitur. Sic in MSC. Haffniæ reperto, ut plurima Ethnice dicta, Christiano stylo expressa immutataque: ita vocabulo Θεων singulari Numerum tantum non semper suppositum deprehendit Clar. *Adrianus Relandus*, quod notat in *Epicteto* suo studio Ultraj. 1711. 4. edito Conf. Bibl. nov. P. XIII. p. 248. Quod quondam *Athenagoras* in Legat. pro Christianis p. 57. Stoicos a πῶλοθεότητος vitio immunes reddere suffinuerit, procul dubio ideo factum, ut Gentiles, apud quos Stoicorum magna erat autoritas, in suas partes alliceret. Unde *Lipsius* aquam e pumice postulare videtur, quoties in hoc Argumento pro *Zenonis* Sectatoribus verba facere multum conatur, notatus ideo ab eruditis.

(a) Non sine Divisionis imperfectione Dei essentia concipi potest, quamdiu mentes humane ceu divinæ auræ ἀποασμάτια finguntur; id quod probe observavit *Vellejus Epicureus* apud *Cicer.* lib. I. de Nat. Deorum, qui ideo *Pythagoram*, iisdem cum Stoicis infantem tibiis, false perfricat dicens: Non vidit distractione humanarum animarum discerpere ac dilacerari Deum: Et cum miseri animi essent, quod plerisque contingeret, tum Dei partem esse miseram, quod fieri non potest. Et licet quis cum *D. Wessphalo* Poliatro Delitiano ex ejus *Pathologia Dæmoniacæ* quadam, per distinctionem quandam incongrue conceptam, in favorem *Stoicorum* oblatetur: atamen ei a *B. Autore* Disp. Vitteb. 1709. hab. de Deismo in Theosophia deprehensio, satis factum esse, notum est, conf. §. 13. seq. (b) Substituendo Materiam Deo tempore æqualem, quod commentum ut satis antiquum, inque pene omnium Philosophorum Sectas irreptum: ita uberrima crassissimorum errorum seges. Ad hæc ipsis animabus humanis, & quicquid ex Dei abyssu centrali prodiit, æternitas non deneganda; cum latuerint ab æterno saltem δυνάμει in Deitatis sinu, ex quo cum tempore, tanquam effluxiones certa ratione modificatæ dimanarunt, suos in pristinos ortus tandem revocandæ absorbendæque. (c) Deus, in quo alioquin nulla παραλλαγὴ aut τροπὴ ἀποσκίασμα, mutationi obnoxius est, quoties substantias in se reclusas emanare facit. Taceo, quot & quantas mutationes ejus ἀπόρροια in his vinculis corporeis, sua prolapta longe indignissimas, patiuntur. (d) Perfvasit vafrities infernalis serpentis ingenuissimis quoq; Gentilium: Deum non posse ex nihilo simpliciter purèq; negatiuo aliquid creare. Cum secundum *Democriti* dictiterium: μηδὲν ἐκ τῆ μηδενος γίνεσθαι: Et *Antonini* iudicium Libr. IV. §. 4. ἴδεν ἐκ τῆ μηδενος ἔρχεται, ὡς περ μὴδ' εἰς τὸ ἐκ οὐ ἀπέρχεται. *Stoici* ulterius somniabant, non posse Deum in Materiam, jam præsentem, pro lubitu suæ potentiæ, ceteroquin nullis limitibus circumscriptæ, vires exercere, nisi adit Materię capacitas & passiva aptitudo; quia essent

ex

tique parum honesta injiciunt vincula, (e) *Sanctitati* labem adspere-
 gunt, (f) *Bonitati* omnem gloriam denegant, (g) opus *Creationis*
 justo angustioribus cancellis includunt, (h) *Cultus* totius necessita-
 tem frustraneum putant. (i) Miserum Idololum! quod tantis involu-
 tum imperfectionibus amans suis relinquimus. Hinc neminem subeat admi-

ex ea sequela necessaria nonnulla, a Creatore evitari nescia. Hinc
Platonici, Stoicorum Patres, Deum non tam ποιητήν factorem, quam
 δημιουργόν fabricatorem vocasse dicuntur, ideo reprehensi a *Theophilo*
Antiocheno vid. *Vossium* de Sect. Philos. c. XII. §. 7. p. 70. (e) Ipsum
 Deum, qui est pars mundi, necessario cum Materia connubio maritata,
 compedibus ineluctabilis necessitatis & fati adstringunt, in quo demon-
 strando orium fecit nobis *Thomasius* de Stoica mundi exult. Disp. XIII.
 de Stoici fati malignitate, & *Buddeus* in Analec. p. 177. ubi contra *Li-*
psium, qui, ut excuset Stoam, in varias partes se vertit, differit. Conf.
 & *Vossium* de Orig. & progressu Idololatr. c. XLIX. Ex hoc impio de fato
 asserto alii quam plurimi, in Dei Majestatem injurii errores, ceu ex e-
 quo Trojano prodire, quos qui vellet vel justa consecutione eruere vel
 ad rationis lancem ponderate, eum Angiæ stabulum, Herculeo labore
 purgandum, sibi sumere crederemus. (f) Optime Sanctitati divinae consuli
 posse credebant, malorum originis ignarissimi, si fingerent aliquid
 profusum independens principium mali, Materiam, ut hoc modo absolvent
 summum Numen scelerum causa: At vitaturi Charybdim in Scyl-
 lam precipites ibant, auferendo altera manu, quod altera Dei Maje-
 stati dabant. Cum enim secundum *Plutarchum* Materia sit ἀποιος μή-
 τε κινεῖν ἑαυτὴν, μήτε σχηματίζειν ὡς φουβία; sine dubio in Motorem
 omnis culpa mali transferenda. (g) Brevissimis ostendit nexum &
 quoad bonitatem absolutam & relatam *Buddeus* l. c. p. 176. seqq. (h) Ma-
 teria enim prima suæ existentia ipsa sibi causa, non Deus Conf. quæ
 diximus supra lit. e. f. (i) Ex inevitabili rerum omnium necessitate,
 divina animæ origine, arrogantique pervasione: virtutem & Sapien-
 tiam, excluso Dei auxilio & gratia, in Stoicorum viribus esse positam.
 Allegandis locis superfedemus in re notissima: adducemus tamen quædam
 in §. seq. *Senecam* interim nondum dimittimus. Duo ejus testimonia in-
 veniuntur in Epist. XXI. & XC. Sibi tamen, vitio ex proprio, *Annas*
 nostro contradicere videtur, Conf. Præf. nat. quæst. l. 3. & Ep. X. Pejorem
 vero sententiam animo ejus insēdisse, facile adducimur, ut nobis per-
 suadeamus. In Ep. XCV. enim mentem de cultu divino clarius explicat:
Quomodo sint dii colendi, inquit, *præcipi solet. Accendere aliquam lucer-*
nam Sabbathis prohibeamus: quoniam nec lumine Diæ egent, & ne homi-
nes quidem delectantur fuligine. Vetemus salutationibus matutinis fungere
- Deum colit qui nobis. Deus beneficia gratis dat. Errat si quis putat,
illos nocere velle: non possunt, &c. Eam ob causam in ἀθεῶν numeram
 a Clar.

admiratio, fastuosum *ἂν ἐκ τῆς σοῦς* conatum irritum evasisse, magnifice dicta & promissa in fumum & ventum abiisse, & cum Stoici *θεοειδής* se esse crediderint, eos ne quidem perfectæ humanitatis vestigia in se deprehendisse. At demus, has Deitatis Simias conclusiones, ex principiis eorum plano nexu erutas, pertinaciter amoliri, quod tamen sui memores haud facere possunt; qua ratione vero hanc de assequenda Dei æqualitate persuasionem mente eorum evelli posse credamus? Profecto Andabatarum more cum ipsis nos esse pugnuros, quilibet censebit, nisi munimentum, quod ipsis instar capitis Medusæ est, omni impetu aggrediamur, opinionationem innuo de Dei essentia, per hoc universum diffusa, & inde fluente animarum *ἑμοσσία*: quibus feliciter destructis columnis, Stoæ tam splendide edificatæ & exornatæ compages maxima ex parte præceps ruet; cum hoc pacto realissimum discrimen inter Creatorem & creaturam, in æternum non tollendum, Deique indivisibilitas solide adstruitur. Hoc vero cum ab iis, qui unquam execrandas BENEDICTI SPINOZÆ hypothesen, vel alius hujus furivris affanias refutarunt unquam, satis sit factum, nos jure ad hos lectorem remittere posse, arbitramur, ne videamur dapes, toties recoctas cum fastidio apponere, vel in Disputationis campum ingredi, quem emetiendi, instituti præsentis ratio non concedit copiam. Præstiterunt autem hoc Viri quamplurimi, impare licet successu. Sufficiat nominasse scripta B. MUSÆI, (k) B. RAPPOLDI, (l) Magnif. LOESCHERI, (m) BUDDI, (n) ABBADIE, (o) LAMY, (p) BRAN-

A 3

DEBUR-

a Clar. Gundlingio in Declaratione de Atheismo Hippocratis contra Celeb. Galicæ Prof. Med. Disburg. fuit relatus. Ex his patet *Davidem Wedderburnum* in Persio enucleato Amstelod. An. 1664. in 12. p. 40. gratis asserere: Stoicorum Philosophiam Christianorum de prece doctrinæ proximare; nec *Plurarchum* de Stoic. Contradict. c. 22. incongrue dixisse: *Ἐίπερ ὁ Θεὸς ἀρετὴν μὲν ἔδιδασκεν ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὸ καλὸν αὐτοῦ ἀρετὴν ἦν. Πλεῶν δὲ καὶ ὑγίαιαν χωρὶς ἀρετῆς δίδασκεν, καὶ ἀφελῆ.* (k) Disp. Tr. Theologico Politici ad veritatis lucem examinati An. 1674. (l) Orationem inaug. contra Naturalistas, vid. ejus opera Theolog. a *D. Joh. Bened. Carpzov.* edit. Lips. 1692. Tom. I. p. 1386 seqq. (m) Prænotiones Theologicas var. in loc. (n) Spinozismum profligatum in Elem. Philos. instrum. Tom. II. p. 283. & Spinozismum ante Spinozam. (o) *Traité de la Vérité de la Religion Chrétienne* Roterod. 1684. 8. 2. Volum. (p) *Le nouvel Atheisme renversé, ou Réfutation du Systeme de Spinoza* 1696. 12. Par.

DEBURGII, (q) WITTICHI, (r) UPMARCKII, (s) STALKOPFII, (t) ANONYMI, (u) & plurium aliorum ex Theologorum pariter ac Philosophorum senatu, qui Atheismum in genere examinarunt, refutarunt. Adderem FRANCISCUM CUPERUM, (w) nisi MORO, (x) non tam Spinozæ confutator, quam explanator audiat, & teste MORHOFFIO, (y) plura ab eo non sint prolata, quam ab aliis in hoc malitiæ ludo anseignans; ob quam causam lectionem ejus caute suscipiendam esse, auctor est CHRIST. THOMASIUS. (z)

§. III.

*Quoad
Medium.*

Medium, quod ad obtinendum essentiale cum DEO consortium statuebant Viri, de porticu, procul dubio erat illud decantatissimum ἀπαθείας commentum, LACTANTIO arrogans dictum & furiosum. Magna cum animorum agitatione in Veterum Scholis contra illud fuit pugnatum; nec minus fervide intra Ecclesiæ cancellos, Hæreticis nonnullis indolentiam quandam & ἀναμαρτησίαν de se jactantibus, de quibus Theologi. Recentiori ætate eadem opinio de affectuum vacuitate suos invenit acerrimos oppugnatores, suos itidem Patronos invenit, qui eam partim defendendo, partim excusando, partim cum aliarum Sectarum Philosophis in gratiam revocando σύμβολα sua contulerunt. Horum nonnullos, GASSENDUM, RAPOLDUM, HEIDERUM aliosque viri eruditi notant, quos in mitiori vocatione evellere, tollere, emdicare sensu conciliationum semina frustra quæsisisse, in aprico est. Trahunt huc quoque AUGUSTINUM, OMEISIUS, loco infra citando, BUDDEUS, RECHENBERGIUS (a) LIPSIUS. Sed in verbis, ad quæ unanimi consensu provocant, τὸ *formassis* dubiam venerandi Ecclesiæ Patris mentem fatis prodit. Opponimus alium locum, in quo acerbissime in Stoicorum insaniam invehit: *Pereant*, inquit, *Argumenta Philosophorum, qui negant in Sapientem eade-*

(q) Enarrationem Tr. Theologico-Politici edit, Roterod. Aë. 1675. 4. (r) Anti-Spinozam (s) Eloq. Prof. & Polit. Upsal. Atheomastig. 1709. 8. (t) Tres Disput. de Atheismo Spinozæ & Disp. de Spinozismo post Spinozam 1708. Grypsv. (u) L'impie convaincu ou Dissertation contre Spinosa dans la quelle on refute les fondemens de son Atheisme Amst. 1648. 8. (v) In Arcanis Atheismidetectis. Roterod. 1676. 4. (x) Vid. Oper. Philos. Tom. I. p. 396. seq. (y) In Polyhist. Tom. III. Lib. V. c. I. §. 9. (z) In Cautelis circa præcognita Jurisprud. Eccles. c. VII. (a) in Lineam. Philos. Civil. Part. I. c. V. §. 7. pag. 25.

cadere perturbationem animorum -- nec Stoicorum vel quorumcumque similibus consentiatur errori. Qui profecto quemadmodum veritatem existimant vanitatem: Sic stuporem depulant sanitatem, ignorant, sic hominis animum quemadmodum corporis membrum desperatius egrotare, quando etiam doloris amiserit sensum. (b) Sed hæc ὡς ἐν παρόδῳ. BUDDEO, sagacissimo errorum Stoicorum indagatori, ut excuset Nostros, alio eodemque tutiori tramite ingredi placet; licet eadem vestigia dudum ante eum pressisset FRANCISCUM PICCOLOMINEUM (c) observemus. Svadet autem Vir laudatus, ut ex intentione Stoicorum primi motus a secundi & tertii gradus, *συγκρατῆσθαι* & *ἀμύνην* vocant, probe probeque discernantur; id quod cum alii, inprimis *Peripatetici* in super habuissent, ad tantas dissensiones, re ipsa logomachicas, fenestram aperuissent, indeque concludit: *nec errasse Stoicos, nec cum iis, qui μετριοπαθείαν defendunt, re ipsa pugnare.* (d) Recte: si nempe ex sensu & consensu porticus ita dicuntur; saltem testimoniorum harmoniam desideramus. Equidem nos ipsi, Stoicæ Philosophiæ Assertores Sapientem ita voluisse ἀπαθείη, rigidum, durum, extensum, ut nequidem primos ictus ac pulsus animi sentiat, quod multi, pleno ore contra ἀπαθείας decretum clamitantes, deputant, eo minus credimus, quo dilucidius tota œconomia Systematis Stoici & testantium consensu contrarium insinuat. ZENONI apud LAERTIUM πάθος ἐστὶ ἡ ἀλογος κίνησις. ANTONINUS in SIXTO Præceptore laudat, quod fuerit ἀπαθείας & tamen in simul Φιλοσοφία (e) idemque Misericordiam adstruit, (f) eum SENECA, si vocabulo ludentem recte capias. (g) Idem alibi expresse dicit: *Non educo Sapientem ex hominum numero, nec dolores ab illo, sicut ab aliqua rupe nullum sensum admittente, &c.* (h) Commendat suo LUCILIO diligenter gaudium, (i) quod tanquam necessarium Virtutis consequens concipit; (k) esseque quandam affectionem inexpugnabilem rationi & virtuti asserit, quam alibi motum primum non voluntarium, quasi affectus preparationem & quandam comminationem vocat. (l) Clarius hoc evincit locus EPICETI apud

- (b) Tom. IX, op. fol. 404. cit. *Thomaso* in Schediasm. Hist. §. 51. (c) In Univers. Philof. de Moribus grad. l. c. XXV. p. 118. seq. edit. Franckf. 1795. 8. (d) Loc. cit. p. 191. (e) Lib. I. §. 11. (f) Lib. I. §. 15. & Lib. II. §. 13. (g) Lib. II. §. 4. 1. 6. 7. de Clem. (h) Epist. LXXI. (i) Epist. XXIII. Conf. & Ep. LIX. (k) C. IV. de Vit. beat. (l) Ep. LVII. lib. II. de ira c. 3.

apud GELLIIUM, qui omnino evolvi meretur. (m) Quare SCIOPIO, MURETUM, affectuum carentiam Stoicorum impugnantem, haud immerito vapulasse, arbitramur. (n) Interim tamen ideo Stoici male causæ suspicione non sunt eximendi. Sit ita, ut per opinionem, quod innumeris exemplis comprobari posset, intellexerint affectuum causam; vel cum CHRYSIPPO ipsas passiones per *δόξας ψευδείς ἢ κρίσεις πομπῶς* definiverint, qui ideo a GALENO depexus, a SALMASIO vero defensus fuit; & cum de affectibus loquuntur, speciatim inordinatos & a recta ratione averfos animi motus, omnino eradicandos, innuunt: In eo tamen crassum errarunt errorem, quod *ἀπ' ἀθεσῶν* & inde deductas perfectiones singulas hominis potestati prorsus esse subjectas putaverint. O! inania misellorum, mire sibi placentium, somnia & deliria. *Nihil tam difficile & arduum, quod mens humana non vincat, & in familiaritatem perducatur assidua meditatione, nullique sunt tam ferri & sui juris affectus, ut non disciplina perdomentur, arrogans SENECÆ persuaso est.* (o) ANTONINUS se ab APPOLLONIO Magistro didicisse, jactitat *τὸ ἀεὶ ὁμοιον ἐν ἀληθοῶσιν ἐξείας*, id quod in eo tanquam *in vivo exemplari* conspectum fuisse, subjungit. (p) *Judicium de rebus delere*, alibi asserit, *in te situm est*, (q) *nemo id prohibet.* (r) Sublata enim opinione & phantasia, & acquisito vero de rebus judicio, *ἀπ' ἀθεσῶν* acquiri, affectus autem tolli, unanimiter statuebant Stoici. Hinc alio in loco MARCUS noster admonet: *Imaginationes dele: saepe tecum loquendo, in potestate mea nunc situm est, ut nulla omnino in hac anima existat improbitas, nulla cupiditas, nulla omnino perturbatio*, (s) EPICETI consensus fat passim, in Enchiridio inprimis est obvius. Et quid pleraque Stoicorum *Paradoxæ* aliud sunt, quam *consecutiones*, deridendo *ἀπαδείας* figmento innixæ, & *ἀποθεώσεως* male affectatæ *complementa*? Arroganter adstruitur ab ipsis *ἀναμαχητῆσια*, infallibilitas, num & omniscientia? inconcussa Virtutis absolutæ possessio, animus stabilem & inoffensum cursum perpetuo, etiam in summis cruciatibus & tormentis retineas, in fortunæ tempestatibus semper serenus, nulla nube temeratus, integræ libertatis, & id genus alia Sapientis, in cerebello Stoicorum tornati, quid; judicante PLUTARCHO, *ἐστὶ δ' ἀδαμῆ γῆς, ἔδ' ἐ γέγονε*, pigmenta. En! itaque *Medium fictum*, & prorsus *ἀδύνατον*. §. IV.

(m) Naë. Attric. Lib. XIX, c. 1. (n) In Element. Philos. Moral. Stoic. c. XXVIII, p. 72. seq. Mogunt. 1606. (o) Lib. II. c. 72. de Ira. (p) Libr. I. §. 8. (q) Lib. II. 47. (r) Libr. XXII. §. 25. ad de Libr. VIII. §. 4. (s) Libr. II. 19.

§. IV.

Equidem dubitamus, fore quendam, qui, porticus Sophos non quidem *absorptivam*, ut Myfticorum Schola loquitur, *cum Deo conformitatem*, sed aliqualem *εκτύπησιν* cum *ἀεχέρυπι* similitudinem, imitando, *σάλα* & DEI & hominis substantia, assequendam intendisse, obijciat; quo sensu GREGORIUM NYSSENUM *χριστιανισμόν τῆς θείας φύσεως μιμήσθω* dixisse, legimus. Assertiones enim in priori Diss. congestæ ita luce sua radiant, ut non nisi miserrime contortæ, leniorem sensum pati videantur. Nec mitius loqui poterant Stoici, *ὑποθέσει δὲ γλέυοντες*, ita argumentando: Sunt in nobis per originem, quam ex Numinis profapia ducimus, Divinitatis semina, suffocata quasi ex mixtione cum Materia & exanimata; hinc nihil rationi convenientius, quam ut eadem, accedente assidua cultura, Vitam & Spiritum recipiant, Divinitasque in nobis restauretur. Verum enim vero sit ita, regerit tamen aliquis: Hæc singula de *conatu possibili*, non firma persuasionem accipienda esse, dum Stoici τὴν θεότητα sibi proposuerunt, tanquam exemplum sine exemplo, ad quod exprimentum quilibet contendat, licet a nemine unquam exprimat, & præ se videns vias difficillimas, plus laboris, studii & vigilantia adhibeat. Ita LIPSIIUS Stoicam jaçantiam temperare molitur, licet omnino nubes preñare videatur. *Sed esto, inquit, sint prædita: quid vocari ad ea nocet non perventurum? ut is, qui exemplar sibi proponit, emendatissimum capit, etsi infra illud confisat: tale hoc est, audiamus optima, audeamus optima, etsi imbecillitate hac insita retrahamur.* (a) At enim vero, qui sibi *Perfectissimum Deificatorium*, seu centrum & ultimum suæ Sapientia fastigium eligunt, illius assequendi fiduciam habeant, necesse est; cum omnino ἀτόπον stultumque censetur, rem sibi maxima animi sollicitudine mediorumque apparatu pro portu proponere: de ea tamen obtinenda penitus desperare, & scopum omni mentis fervore inculcare, thrafonticisque promissis jactitare: eundem tamen supra virium humanarum modulum existimare collocatum. Sit ita: Sapiens consilio interdum sibi capit exemplar, quod supra absolutæ imitationis sphaeram positum esse novit; sed nunquam cum inani persuasionem, illud qua præstantissima sua attributa profors æquandi, quod inconsultum, temerarium, & frustraneum, aut, ut delirat SENECA, antecedendi: verum idem quadantenus

Tres Objectiones diluuntur.

B

expri-

(a) Libr. I. Disp. XV. Manud. ad Philos. Stoic.

exprimendi; cum utique sit tutius, eligere optimum & perfectissimum, imitari gestientes, fallaci spe non facile delusurum. Sane confidentius, quam credit LIPSIUS, Stoici de hoc suo *Ἐσοπίησεως* instituto mentis suæ recessus explicant: Omnino fieri potest, MARCUS noster confitetur, *Θέον ἀνθρώποις γυνέσθαι.* (b) *Tutum iter est, jucundum est, ad quod natura Te instruxit. Dedit illa tibi, quæ si non deserueris, par Deo surges,* SENECÆ est iudicium. (c) Idem alibi: *Multis videmur majora promittere, quam recipi humana conditio; non immerito: ad corpora enim respiciunt, revertantur ad animum, jam hominem Deo merientur.* (d) *In corporibus humanis semina divina dispersa sunt: quæ si bonus cultor excipit, similia origini prodeunt, & paria his, ex quibus orta, surgunt &c.* (e) Conferantur loca in priori Disput. §. 4. 5. 6. & quæ infra mox in medium adducemus. Adhæc minime cum prudentiæ didacticæ regulis convenit, rem obtentu difficilem, suæ fidei ac curæ creditis, difficiliorem reddere. Metuendum enim, ne prius animum abjiciant, quam operi manus adferant & temporis preciositatem frustraneis moliminibus perdant & terant: Potius boni Magistri est, instar coquorum, cibos austeros & amaros diverso aromatum genere scite condientium, difficultates metuendas variis levamentis, fictis etiam, emollire, & si in ipso cursu Sapientiæ alumnus fuerit, novis eundem stimulus provehere & firmare. Et verè si ipsos Stoicos consulamus, eis omnia plana, pervia, facilia. *Non arduum in virtutes,* SENECA dicit, *ut quibusdam visum est, & asperum iter est, plana adeuntur. Facilis ad beatam vitam via &c.* (f) Et cum, aditructa ἀπαθεία, objectionem amici proposuisset: *nimis magna, Vos Stoici, promittitis, nimis dura precipitis. Nos homunciones sumus &c.* Respondet: *Scis quare non possumus ista? quia nos posse non credimus; paucisq; interjectis: Satis natura homini dedit roboris, si illo ut amur, si vires nostras colligamus ac totas pro nobis, certe non contra nos concitemus. Nolle in causa est; non posse pretenditur.* (g) ANTONINUS Imperator: *Ὅς εύκολον ἀπώσασθαι καὶ ἀπολείψαι πᾶσαν φαντασίαν τῆν ὀχληράν, ἢ ἀνείκειον καὶ ἐυθύς ἐν πάσῃ γαλύνῃ ἕναι.* (h) Eundem breve temporis intervallum mutationis Deificatoriæ, diem scilicet decimum, licet id per Tropum exprimat, statuere, supra observavimus. (i)

Hinc

(b) Libr. VII. §. 67. (c) Epist. XXXI. (d) Epist. LXXI. (e) Ep. LXXXIII. (f) Lib. II. de ira c. 13. (g) Ep. 116. (h) Lib. V. §. 2. (i) vid. Disput. prior. nostræ §. 6.

Hinc PLUTARCHUS mire perstringit & exagitat hanc Stoicorum tam
 subitanæ metamorphoseos fiduciam: *Qui heri, inquit, infensissimus &*
peffimus, hodie subito mutatus est in virum bonum, atque ex rugoso
& pallido & misello silicernio decorus, Dei similis, forma eximia. Is
qui mane fuit deterrimus, sub vesperam optimus est: & qui somno se
dedit stolidus, ineptus, injustus - - Non ille barba aut pubertate
nota in adolescente & tenero corpore sed in imbecilla, teneraque ani-
ma, adde affeminata & inconstante adeptus mentem perfectam, ex-
treme probam prudentiam, affectionem divine æqualem, scientiam,
ab omni opinione purgatam, habitumq; qui labefactari nullo queat mo-
do, & repente heros aliquis, genius, aut Deus ex bestia factus pessima. (k)
 Et ARISTOTELES: *μία χελιδὼν ἕαυ εἰ ποιεῖ, εἰδὲ μία ἡμέρα ἔτω δὴ*
εἰδὲ μακάριον καὶ ἐνδαίμονα μία ἡμέρα, εἰδὲ ὀλίγος χρόνος. (l)

§. V.

At enim temeritatis forsitan nota dignum, dogma improbare, quod *Dubium*
 ipsa sanctissima revelatio καὶ τὸ ῥητὸν commendare videtur, dum *quartum*
 urget ἀνακρίνωσιν καὶ εἰκόνα τῆς κλισίας τοῦ ἀνθρώπου; κοινωσίαν τῆς *remove-*
 Θείας φύσεως fidelibus ex unionis Mysticæ beneficio promittit; μετα- *tur.*
 μόρφωσιν (κατὰ) τὴν εἰκόνα τῆς χειρὸς ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν confir-
 mat, cetera. Haud leve in his & aliis argumentum extorquet Celeber.
 OMEISIUS, (a) Stoam Zenonis impurissimam cum sancta Salamonis
 Porticu in gratiam reducendi, ne tantæ celebritatis Philosophi infra
 Spiritus S. veritatis sphaeram sapuisse videantur. Verum condonemus
 Viris, inter lucem & tenebras paciscendi, & δις διὰ πασῶν distantia, non
 sine tacito in castra Ethnicorum transfugio, conciliandi studium. Qui
 enim hoc animo paganorum scripta ingrediuntur, æque minus veritati
 semper litare possunt, ac Paganismi Exegetici fautores; (b) cum capita-
 lius sit profanæ stultitiæ & divinæ sapientiæ odium, quam ut bona fide, &
 salvis utriusq; decretis, conciliari possit. Equidem Patres Ecclesie permul-
 ti præposteræ hujus concordie non immerito a prudentioribus intsimu-
 lantur; ad quam tamen tentandam, causæ eos impellebant, quas intento

B 2

minus

(k) In Stoic. Paradox. p. 107. E. (l) Ethic. Lib. I. c. 7.
 (a) In Disp. de Stoicorum Philos. morali sobria eorumdemque placitis cum
 Christianismo convenientibus §. 6. (b) Vid. cui copia est, B. Neumannii
 Colleg. Hermeno. MSt. Proleg. §. 15. & Præcell. Viri de Elisabeth, Fautori
 nostri maximopere colendi, Disputat. de Critica recentiorum in N. T.
 §. 10. Witteberg. 1711.

minus inhonestas, eventus autem tristes, Ecclesiæque fatales comprobavit. Curiosa LIVII GALANTIS, MORNÆI, STEUCHI, MUTII PANSÆ, POSTELLI molimina cordatioribus non probantur, tetros Ethnicorum morbos vel palliandi, vel sanitatis convenientiæque cum doctrina revelata specie nobis obtrudendi: quod institutum quam perniciosum Ecclesiæ, prudentioribus invidiosum & Christiano pudibundum, egregie declaravit JOHANNES BAPTISTA CRISPVS Gallipolitanus, (c) cui non possumus non THOMASII judicium observatione cujuslibet, puræ doctrinæ studiosi, dignissimum addere: *Hoc se veteres, inquit, quidam studiosius paulo perpendissent, speciosisque consiliis, quæ gentilem Philosophiam cum sana religione componere soadebant, salutaria prætulissent; futurum erat, ut simul non ipsos modo gentilium errores, sed illud quoque Temperamentum Syncretisticum, quod ex confusione celestis doctrinæ cum profana tertiam quandam gignit, neutri per omnia similem caverent. Multa sic poterant preveniri tum opiniones minus commode, tum hæreses quoque manifesta, quæ formosum alias Ecclesiæ corpus sive ut navi dehonestarent, vel ut ulcera inficerent.* (d) Etenim quam impio sensu Secta Stoica, Atheismi, Deismi, & Enthusiastmi sordibus penitus immerfa, dogma hæcenus examinatum accipiat, supra notavimus: quo autem Christianæ fidei confesores, horumque γνησίως Lutherani, solide demonstrarunt, qui ὑποτύπωσιν τῶν ἡγιασμένων λόγων, quo audentius etiam alii contra iverint, invictis rationibus nunquam non servarunt. Præter alios testor, quorum peculiare meditationes, Sytemata cuilibet nota prætermitto, ad manus in præsentem habemus B. WALTHERUM (e) & Magnif. WERNSDORFFIUM, Patronum ac Præceptorem nostrum observanter Colendum, cui ut Deus ad custodiendam Ecclesiæ orthodoxæ καλὴν παρακαταθήκην vires quam diutissime indulgeat, εὐοψύχως precamur. (f)

§. VI.

Parallelis-
mus, cum
Fanaticis-
rum,

Deploravit Ecclesiæ antiquior cruenta damna, quæ hic cæcus paganæ stoliditatis amor & intempestive tentata concordia veræ fidei successibus inflixit, nostra vero graviter adhuc perterrita. Ad imbrem
PLATO-

(c) de Ethnicis caute legendis Philosophis Rom. 1524. vid. *Thomasius* de Stoica mundi exustione Theol. XIX. p. 10. seq. (d) Loc. cit. Theol. XV. pag. 16.
(e) De Θείας κοινωνίας Φύσεως ex 2. Petr. I. com. 4. Vitteb. 1689. recuf. 1709.
(f) De Communione fidelium cum Deo & inter se Vitteb. 1709.

Platonicum nullo non tempore quam plurimas hæreses ubertim progerminasse, nemo, nisi qui ex Ecclesiæ annalibus & historiæ Philosophicæ amœnitatibus animum hospitem retulerit, in dabilem vocare sustinebit. Ex Stoa parem certe, haud multo minorem, quam ex ludo *Platonis* prorupisse hæreticorum multitudinem, demonstravit B. NEVMANNVS, (a) inquisivit BVDDEVS. (b) Persequitur ille, beatissimæ memoriæ Vir, multa dogmata heterodoxa, horumque comparationem cum Stoicorum deliriis instituit. Nos his merito adjungimus insanum ἀποθεώσεως scitum, quod antiquiores pariter ac recentiores *Fanaticos* Stoicis insimul in acceptum referre, æque verum est, ac eisdem alia dogmata ex hortis eorū decerpisse, viri eruditi demonstrarunt. Characterem enim novaturientium proprium observamus, malle cum ZOROASTRE, PYTHAGORA, PLATONE, & ZENONE τεραλογεῖν & καθ' ὁμοιοχὴν λόγῳ aut σοφίας loqui, quam cum viris Θεοπνεύτοις simplicitate verborum ac sensum humilitate acquiescere. Personant Fanaticorum officinæ, nescio quibus *Barbaris & Spagirico-Hermeticis* loquendi formulis. Multa ebrii blaterant de *Invisceratione, absorptione in Esse divinum, liquefactione, abyssali cum Deo identificatione, transelementatione, transsubstantiatione, annihilatione sui Esse in Essentiam Christi, consecratione Deifica, colliquatione, immersione in Spiritum increatum, divinisatione, unione superessentiali. in profundam Deitatis abyssum immersione, &* quæ sunt aliæ γνώσεως ψευδώνυμῳ ἀντιθέσεις & βέβηλοι νεοφανίας a Magnif. SONTAGIO ex parte collectæ, (c) ab aliis vero orthodoxæ fidei vindicibus, dudum funditus explosæ & excussæ (d) quorum accuratorem inquisitionem vel suscipere, vel testimoniis Gnosticorum, R V I S B R O C H I I, WEIGELII, STIEFELII, METHI, JORIS, BOEHMII, LEADIAE, DIPPELII, SEB. FRANCI, ARNOLDI, PETERSENII, ceterorum illustrare, dedignamur, ne videamur, extra oleas vagando, partes Theologorum occupare; sufficiat in præsentia hæc levi, ut dicunt, brachio tetigisse.

B 3

§. VII.

[(a) De Christianis. Stoic. s. seqq. (b) Analect. p. 56. seq. & p. 170. (c) In Vocabulario Pseudo-Mystico Altoiff. 1711. 4. (d) Magnif. Fechtii de Christo in nobis Disp. Wernsdorffii Colleg. Anti-Fanat. MSt. Art. de Homine qv. 2. Disp. Summe Rev. Schæningii Præfop. Kemb. meritissimi sub moderamine B. Neumannii hab. Vitteb. 1706. de ἀποθεώσεσιν Fanaticorum. *Rumpus* de quæst. utrum homo fidelis de se possit dicere: Ego sum Christus. Grifpssv 1707. apud quem autores, huc facientes, magno apparatu adferuntur, ideo a nobis prætermittendi; inprimis etiam quæ ad recentissimas in hoc Argumento controversias faciunt; ibidem in venire licet.

§. VII.

Ex his singulis qua-
druplex nota-
bri schema-
tis utilitas
elicitur.

Omnia haecenus a nobis in medium allata, qui secretiori animo perpenderit, facillimo negotio de *Ufu* nostrae tractationis, causisque, quae nos ad ingrediendum hunc campum moverunt, ferre poterit. Simpliciter leviterque, angustia temporis exclusi, edisseremus. I. Splendidis nova in dies in Ecclesiae communitate molientium doctrinis larvam, asiduae adaptatam, detrahimus, eademque suo in nativo habitu crassioris *Paganismi* spurcitie deformato, in conspectum ducimus: id quod pertinacioribus saltem in opprobrium, flexioris ingenii in convictionem, simplicioribus in cautionem, Sapientioribus in confirmationem. II. Cavemus, ne nos pruriente quadam in τῶν ἐξω Φιλοσόφων curiositate abripi pariamur; dum nempe edocemur, rationem Paganorum turbine depravatissimi amoris, in seipso redundantis, & fastus subtilissimi de sede sua deturbatam & Labyrintho immisam, in quo, filo Ariadnae neglecto, ex uno absurdo in alterum errabunda prolabatur; hincque detestari occipimus dogmata immaniter profana in commodiorem Spiritus Sancti sensum detorquendi studium. III. Discimus devitare scopulos valde periculosos, quibus in examinandis moratorum Gentilium virtutibus allisi, eandem cum virtuosis Christianorum actionibus, quae ex gratiosa Spiritus Sancti operatione procedunt, pari passu ambulantes, ideoque aeternae beatitudinis praemii dignas, ἀρετὰ γράφῃς pronunciaverunt. Testimonia Patrum, huic sententiae haud obscure patrocinantium, ingenti quasi agmine, adducti Gallicus scriptor, loco infra a nobis citando, MOTTEVS VAYERIVS, STEPH. CŪRCELLÆI *Arminiana* Religionis Theologi, temerarias de salute Gentium sententias, ex *Reformatio* SAM. MARESIVS, (a) ex nostratibus B. MVSEVS, (b) impugnandas sibi felici successu susceperunt; MOYSI AMYRALDO, Pastori ac Professore Salmurienf. non tantum PETRVS MOLINÆVS, (c) sed & variae *Synodi Galliae nationales* se opposuerunt; POCCHII, THOMAE BROWNE, EDVARDI HERBERTI *Baronis* de CHERBVRY, ERASMI, ZWINGLI, RVDOLPHI GVALTHERI, MALDONATI, ANDRADII, aliorumque devia in hoc controversiae argumento placita, etiam iis sunt

(a) Conf. Defens. Fidei Catholicæ. (b) In Disput. an Gentiles absque fide in Christum per extraordinariam Dei gratiam ad salutem aeternam pertingere, aut minimum ignis aeterni supplicium declinare possint. Jen. 1670.
(c) vid. Elucidar. Controvers. Salmurienf. Sect. VII. c. 1. seq.

funt notiffima, qui vel primo limine harum rerum fedes falutarunt. Interim fi recte calculum velimus conducere, edocebimur indubitato, Gentilium actiones rariffime vere virtutum naturalium titulum mereri, plerumque ex venenato fonte, ratione fcilicet corrupta, affectu prædominante, fineque peffimo propullulantes; tantum abeft, ut in virtutum, falute cœlefti donandarum, cenfum veniant. Nec tamen velim ideo rationi, radiis revelationis non colluftrata, omnem vim virtuoſam in ſuo, ut loquimur, genere denegare. Acutiſſimus pariter ac elegantiffimus autor DN. FLECHIER in aureo libello (d) negotium ſuſcepit laudatiſſimum: in hoc tamen, quod viri magni pace dixerim, rigidus videtur, quod *δύναμιν* naturæ rationalis infra fortem, quam adhuc etiam ex lapſus prævaricatione habet reſiduam, præter jus faſque deprimat, moratiſſimarum etiam Gentium actiones reddendo ſuſpectas. IV. Habemus in promptu, quo inprimis eos retundimus, quos virus præjudicata opinionis de excellentia, pietate, ſoliditateque Philoſophiæ Stoicæ afflaſſe novimus.

§. VIII.

Profecto dulce nomen in expertis *Zenonis* Schola. Et omnino *Judicium* extra omnem dubitationis aleam eſt poſitum, Stoicorum dogmata tan- *quale de* tum non ſingula, ſi ad portentofa ſua *Principia* non accurate revo- *luta Secta* centur, ſed vel extra nexus ordinem inconfulto arripiantur, vel cum *Stoica*, ſano & pio reſpectu ad phraſes, in S. S. eodem ſono prolatas, accipiantur, in admirationem & venerationem non poſſunt non quemlibet facile rapere, eique *ὀνείροφρα* & humanæ ſapientiæ modulum *ὀνείροφρα* videri. Verum ad fontes ſuos, uti par eſt, reducta, ſtuporem injiciunt, paganæque impietatis arcana ubique ſpirant. Seduxit procul dubio hic fucus viros ex Theologorum pariter ac Philoſophorum ordine quam plurimos. De HIERONYMI judicio dicentis: *Stoici dogmati noſtro in plerisque concordant, cauteq; ad dogma noſtrum & pietatem ducunt*, (a) Sectæ Stoicæ adulatores & Patroni ſingulariter ſibi gratulantur illudque ubique crepant. GATACKERVS in eandem ingreditur ſententiam (b) additque rationem; *cum nulla Secta comperta ſit, que pietatis ac virtutis ſtudium exercitiumq; aut pluriſ faciat, aut altius evehat, aut fortius ſpires, aut acrius urgeat, aut penitius &c.* Exhibet idem Vir doctiſſimus totius doctrinæ moralis Stoicæ ſummam *quafi*

(d) De la fauſſeté des vertus humaines.

(a) Comment, in Jeſ. X. (b) In Præfat. ad Antoninum.

quasi in nuce, quam, si fugitivo oculo perlustras, Christianorum fidei Articulis palmam dubiam reddere posse, arbitraberis. JOH. NICOL. HERTIO quidem eadem sententia infidet; Impuritates tamen quasdam in Stoicis improbat & notat. (c) *La Sette Stoique*, his consentiendo inquit MOTTEVS VAYERIVS (d) *a le plus de convenance avec le Christianisme, ou tant de glorieux martyrs ont souvent temoigné, que la joye & le contentement n' estoient pas &c.* Quod judicium iusto altius omnino conceptum, si cum eo capitales errores, a Stoicis in doctrina morali respectu Dei & animæ humanæ enormiter commissi, notatique ab ipso Viro Clar. accurate conferantur; ut taceam temerariam ἀνοδωσέως acquirendæ molitionem, inter quam & audacissimum Luciferi conatum, oppido congruam instituit comparationem. SCHEVRLIVS optat, *ut ad hanc masculam sapientiam passim in Academicis Juventus Studiosa haud paulo diligentius, quam vulgo fieri amat, se conformaret* (e) Verum tutiora, solidiora & sanctiora habemus, quam ut tenerimæ, Juventuti, quæ, quid distent æra lupinis, ignorat, ideæ valde periculosa infillentur, de quibus valet illud: *Quo semel est imbuta &c.* SCIOPPII vota eodem redeunt. (f) HEINSIVS potius *Oratoris* partes explevit, quam *Philosophi ἀπὸ θεῶν* adhibuit. (g) Equidem non sum tam inniquus rerum æstimator, ut velim Philosophiam Stoicam ad Garamantes relegatam. Multa habet *æcæ* dicta pariter ac *utiliter*, quæ singulari admiratione amplector cumque delectatione lego; sed non nisi in iis, quæ sunt extra nexum cum execrandis eorum Principiis. Objicitur: Eruditis Conclusiones invitis sæpe obtruduntur. Ast: Stoici dogmata, fundamentis suis domesticis nixa, non semper abominantur sed audacter asserunt: Fingas vero contrarium; attamen veritatis studiosus non linguam sed animi recessus, non sonos verborum sed rerum pondera Systematisque connexionem, quam haud dubio Stoici prætendunt, attendit. Præterea spinosum Stoicorum dicendi genus, vocibus ludibundum, (h) flexuosis captionibus & argutiolis exuberans, abruptum, & perturbatum, incautos facile potest seducere. Unde *contradictiones* insignes: quod enim hodie incautius, illud cras circumspectius pronunciant: Id quod, num ex sola ignorantia & Systematis sibi non constantis *vicio*; num ex *vafricie*; num ex *ratione*, sibi relictis meliora extorquente, fiat, decidendi non suppetit spatium.

F I N I S.

e) in Jur. univ. S. I. §. 33. d) de la vert. des Pay p. 605. e) Bibliog. mor. §. 106. f) in Element. passim. g) Orat. IX. h) Werenfels de Logomachis Erudit. Diss.

94 A 7380

ULB Halle
004 073 428

3

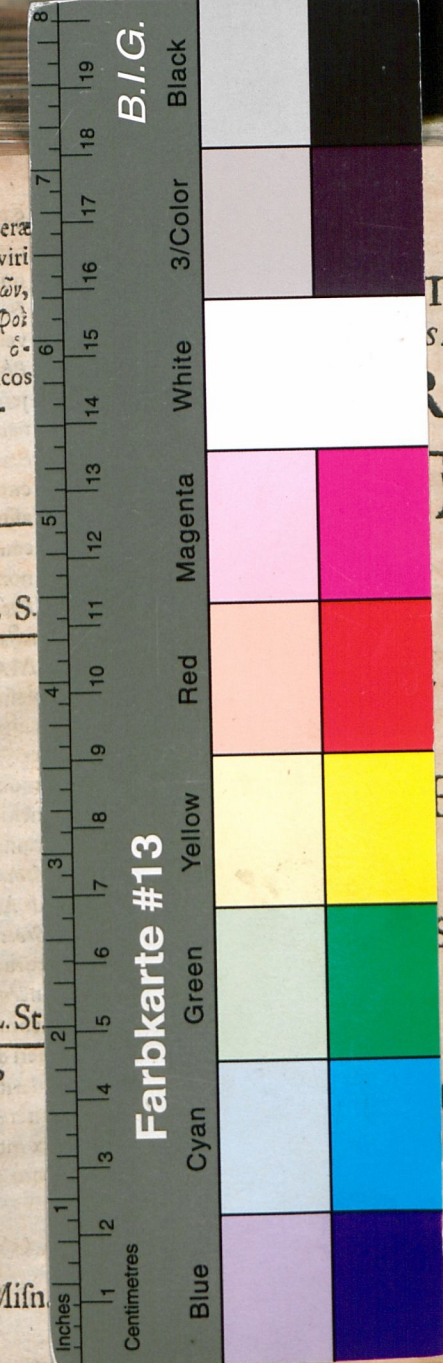

June 1889 VD 17

ST

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres

Black
3/Color
White
Magenta
Red
Yellow
Green
Cyan
Blue

52 4

AVSPICIIS
 TORIS MAGNIFICENTISSIMI
 SERENISSIMI PRINCIPIS REGII
 RIDERICI AVGVSTI,
 IO Θ Ε Ω Σ Ι Ν
 A
 STOICIS
 ECTATAM ET ASSERTAM,
 PRAESIDE
 GEORG. FRIDERICO Schau
 ILEBVRG. MISN.
 IN
 STRI PROPTER ALBIM ACADEMIA
 AD JUNI. ANNI 1700 CCXV.
 PVBLICE SVB EXAMEN
 REVOCABIT,
 CHRISTOPH. BARTHIVS,
 ILEBVRG. MISN.
 DISPVTAT. II.
 VITEMBERGAE,
 LITERIS AVGVSTI KOBERSTEINIIL.

Mifn